

Het offerfeest van Diana is aanstaande. Duizenden bij duizenden hebben zich naar de arena begeven, om het mede te vieren. In de arena? Ja, want dit offerfeest zal groot zijn. Groot toch is de godin Diana, de vruchtbare moeder van welvaart en zegen! „Wat mensch is er toch, die het niet weet!” . . . . Doch er zijn lieden gekomen, die zeggen, dat zij *niets* is, dat zij niet *is*, dat hare vereders slechts stomme beelden van goud en zilver, hout en steen aanbidden, dat alle goden afgoden zijn en dat de eenige ware God Jezus Christus is, een gevloekte Nazarener, onder den stadhouder Pontius Pilatus genageld aan het kruis der schande op Golgotha. Een Jood, maar den Joden een ergernis; en zijne boden hebben den Grieken zijn Evangelie gebracht, maar het is hun een dwaasheid. Christus of Diana, het zal heden beslecht worden, wien men aanbidden zal, of men wierook werpen zal op het outer der groote godin of knielend aanbidden zal aan den voet van Golgotha's Kruis! Aardbevingen deden den bodem der stad schokken en scheuren, trotsche gebouwen stortten in en het hart bezweek den inwoners van angst over de dingen, die komen zouden. Zij vloden in de tempels en brachten den goden offeranden. Maar de priesters verklaarden, dat dezen vertoornd waren. Zij eischten geen bloed van stieren of kalveren, geen plengen van wierook en wijn, maar het bloed der verachters van hun naam, den dood van hun vijanden, de Christenen, en vóór deze geofferd waren aan hun toorn, konden de algemeene rampen geen einde nemen. En razend van woede bestormde men het paleis van den stadhouder en eischte van hem, dat hij de Christenen opsporen en ze verdolgen zou. Hij, voor zichzelf, — reeds lang had hij het geloof aan alle goden en godinnen als ballast uit de kinderkamer over boord geworpen, maar 's keizers edicten noodzaakten hem de goden van den staat voor het publiek te eeren; bovendien, die Christenen stoorden de algemeene rust en brachten het volk telkens tot uitbarsting. Offeren zouden ze óf sterven, en hij zond zijne jagers uit. Rijk was de vangst, en als dezen gedwongen worden te offeren, dan zullen de anderen, die niet in zijn handen vielen, hun voorbeeld volgen; als zij weigeren, dan zal hij hen pijnigen, hen dreigen met den wreedsten dood, zoodat hun en den overigen het hart bezwijken zal. En dat is het nu, wat die duizenden saambrengt: de Christenen zullen heden aan Diana offeren óf voor de wilde dieren geworpen worden. Reeds vroeg in den morgen heeft hij zijn rechterstoel bij de arena doen plaatsen en daarnaast het wierookaltaar, waarboven zich het beeld der godin verheft. Lang heeft hij geduld geoefend, maar beloften noch dreigingen vermogen iets op de halsstarrigen en zoo blijft hem dan niets over dan hen aan de woede der menigte prijs te geven en hen tot een afschrikwekkend voorbeeld voor anderen te stellen.

Daar zit hij neder. Reeds velen zijn voor hem verschenen en het woest gehuil en gebrul der duizenden, dat uit de arena tot hem doordringt, zegt hem, dat de wilde dieren hen verscheuren en dat het wreeide volk zich aan dat bloedig schouwspel vergast. Het zegt hem, dat hij, de stadhouder van den beheerscher der wereld, de slaaf is van dat volk en zijn priesters, dat zij, die gevloekte Christenen, als *overwinnaars* sterven, want wat hij ook moege gedaan hebben, om hen te bewegen, dien Christus af te zweren, zij zijn Hem trouw gebleven *tot in den dood!* Zoo heeft die gekruiste Galileër den strijd gewonnen op hem, den vertegenwoordiger van Romes keizer! En somber trekken zijn wenkbrauwen saâm en hij verlangt vurig naar het einde.

Maar weder openen zich de rijen der speerdragers. De jeugdige priesteressen van Diana staren met ontzetting op het nu naderende slachtoffer, de ruwe krijgsknechten zelfs smoren een kreet van ontzetting, die uit hun gelederen opging en hij . . . ach, dat hij geen stadhouder van Rome, geen keizerlijk landvoogd ware! Met droeven blik, vol stomme vertwijfeling, staart hij op haar. Zóó jong, zóó schoon, dat gelaat zóó edel en zacht, die trekken zóó verheven, die blik zóó rein, ze doorboren zijn somber hart en zij komen zijn wroeging voltooiën!

Ja, inderdaad, zij komt hier om te offeren, haar jeugd, haar schoonheid, haar rijkdom, haar stand, haar liefde en trouw, haar lichaam en ziel, haar toekomst en haar leven aan . . . den Gekruiste op Golgotha.

Haar bruidegom aan haar zijde bidt en smeekt haar. Wat zou het toch beteekenen, een handvol wierook uit de cassette te nemen en te werpen in de vlammen, die daar opstijgen uit het outer van Diana? Immers al de liefde en de trouw te bezitten, en levenslang te genieten van dien edelen Romeinschen jonkman, wien de eere, de macht en de rijkdom van een consul of een prefect wacht! Immers in goud en glans, in liefde en weelde zich te baden aan zijn zijde? Immers wordt niets meer van haar gevegd, om zulk een leven te redden, dat het niet doove in den nacht van wreede foltering en van den zwarten dood. Immers, als ze die handvol geworpen heeft in de vlammen, dan zullen vader en moeder haar zegenen, hij, haar bruidegom, zal haar dubbel liefhebben, de grooten haars volks zullen haar eeren, de keizer zal haar zegenen, en voorts kan zij heengaan en in de stilte van haar binnenkamer Christus getrouw blijven en niemand zal het haar euvel duiden, dat zij den tempel der goden verwaarloost. Immers . . . . Doch zij weert den verleider af, die haar een gruwel is, ook al heeft haar hart hem lief. Zij heeft Hem gevonden, den Schoonste onder de menschenkinderen, en van het oogenblik, dat zij Hem vond, die haar ziel zocht, werd dat alles anders. Hoe? Zij zou Hem mishagen, den Bruidegom harer ziel, die haar liefhad met een eeuwige liefde en haar trok met goedertierenheid! Hem, die haar liefhad tot den dood, ja, tot den dood des kruises! Hem zou zij verloochenen voor de menschen! Immers, zij mag, zij kan het niet!

Haar jeugd, haar schoonheid . . . . maar zouden dan alleen de verwelkte rozen goed genoeg zijn om overgeplant te worden in Gods gaarde!

Haar rijkdom, haar stand . . . . maar wat zijn ze bij de schatten in den hemel, waar geen mot bij komt en die geen roest verteert, en wenkt Hij haar niet toe met de krone der eere in zijne rechterhand?

Haar lichaam en ziel . . . . maar heeft Hij zijn heerlijk lichaam niet voor haar laten verbreken, heeft Hij zijne ziel niet voor haar uitgestort in den dood?

Haar toekomst en haar leven . . . . maar zal Hij haar niet kronen met een eeuwig, onvergankelijk leven, met eeuwige jeugd en onsterfelijk schoon! . . . .

Zeker, haar teederheid siddert voor het lijden en gruwel voor den dood, maar de donkere poort van den nacht des lijdens en des doods staat „op een kier” en daar doorheen blikkt zij omhoog . . . . Dáár wandelen ze voor den troon des Lams, zij allen, die uit de verdrukking gekomen zijn, in lange witte kleederen, met de palmtakken der overwinning in de hand en zij wenken haar en wuiven haar tegen en onder het bruisen van het nieuwe lied spreekt zij tot hen: „Ik bezweer u, gij dochters van Jeruzalem, indien gij mijnen liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? . . . . Dat ik krank ben van liefde!”

En nu, 'tis al gedaan! Zij heeft de hand afgeweerd, die haar de cassette met den wierook bood, den bruidegom, die haar liefde en trouw opnieuw bezwoer, die omstanders met hun medelijden, dien rechter met zijn genade, dien prefect, die haar in 's keizers naam rijkdom en eere verzeerde, dien Verzoeker, die haar de koninkrijken der wereld toonde en toezeide, als ze nederknielen zou en hem aanbidden! Zij heeft gekozen tusschen Diana en Christus!

CHRISTUS OF DIANA? . . .